

Mgr. František Lukl, MPA
předseda

Praha, 29. 1. 2026
Č.j. 40/2026

Otevřený dopis ministru životního prostředí

Vážený pane ministře,

Svaz měst a obcí České republiky se musí velice hlasitě ozvat na obranu edukativních vzdělávacích programů pro děti a mládež, které nabízejí neziskové organizace zřizované mnohdy městy a obcemi a které děti od mateřských škol učí lásce k přírodě a úctě k její ochraně. Respektujeme snahu Ministerstva životního prostředí o úsporu u neziskových organizací, které podle jeho názoru mohou bránit rozvoji a investicím, avšak tyto organizace mají v praxi jiné zdroje financování a zásadně se jich plánované opatření nedotkne. Těmi, kdo pocítí dopad nejvíce, jsou právě neziskové organizace s edukativními programy zřizované obcemi, které se dlouhodobě věnují environmentální výchově a vzdělávání mladých generací. Ukončení jejich finanční podpory by mělo zásadní dopad na tisíce dětí po celé České republice, které se díky těmto programům učí poznávat přírodu, chránit životní prostředí a rozvíjet vztah k živým tvorům.

Programy realizované městskými a obecními neziskovkami provázejí děti od nejútlejšího věku a předávají jim hodnoty, které nelze nahradit žádnou obrazovkou, tabletem či mobilním telefonem. Děti se učí, že kuřata nejsou jen produkty v obchodě, že kráva není fialová kreslená postava, ale živé zvíře, které vyžaduje péči a úctu. Učí se, odkud se bere maso, mléko či vejce, a že tato jídla nejsou jen věci v balení, ale že za nimi stojí živá zvířata, která mají své potřeby a právo na život. Děti se zároveň učí třídit odpad, chápat jeho smysl a možnosti dalšího využití, rozpoznávat ptáky a jejich potřeby, pečovat o život v lese a v řece. To vše je učí úctě k zemi jako takové, ke svému okolí a potažmo i jeden k druhému. V dnešní přetechizované době, kdy děti tráví volný čas často izolovaně před obrazovkami, jsou tyto programy jedinečný, nenahraditelný způsob, jak rozvíjet jejich vztah k okolnímu světu a zájem o životní prostředí.

Ukončení těchto dotací by mělo katastrofální dopad na kvalitu a dostupnost vzdělávacích programů, snížilo by počet aktivit a znehodnotilo dlouholetou práci obcí, pedagogů a lektorů, kteří tyto programy s obětavostí realizují. Dopady by byly nejvýraznější v menších městech a obcích, kde alternativní financování neexistuje, a kde právě městské neziskové organizace poskytují zásadní podíl kvalitního volnočasového a environmentálního vzdělávání.

Svaz měst a obcí České republiky naléhavě vyzývá Ministerstvo životního prostředí, aby zvážilo důsledky ukončení dotací a zachovalo podporu pro tyto programy. Přerušení financování

znamená přerušení spojení dětí s přírodou a základními principy udržitelného života. Jde o investici do budoucích generací, které díky těmto programům získávají znalosti, zkušenosti a hodnoty nezbytné pro odpovědné a uvědomělé rozhodování. Bez nich hrozí, že děti přijdou o kontakt s přírodou, neporozumí životu zvířat a jejich potřebám a budou vnímat živé tvory jen jako produkty v supermarketu.

Každá ztracená aktivita znamená ztrátu příležitosti pro stovky dětí, které by jinak poznaly svět kolem sebe, naučily se úctě k životu a přírodě a získaly zkušenosti, které formují jejich charakter a hodnoty.

Nejde jen o peníze – jde o budoucnost českých dětí a jejich vztah k přírodě, který si nesmíme nechat zničit.

Svaz měst a obcí České republiky stojí za všemi organizacemi, pedagogy a dobrovolníky, kteří tuto práci dlouhodobě vykonávají, a apeluje na Vás, pane ministře, abyste zachoval kontinuální podporu a umožnil dětem nadále získávat znalosti, zkušenosti a hodnoty, které utvářejí jejich životy a budoucí společnost.

S pozdravem

**Vážený pan
Mgr. Petr Macinka
ministr
Ministerstvo životního prostředí ČR
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10**